

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1968

Vyhlásené: 22.03.1968 Časová verzia predpisu účinná od: 01.08.1971 do: 19.09.1971

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

43

ZÁKON

Slovenskej národnej rady

zo 14. marca 1968

Základné ustanovenia

§ 1

Hlavné mesto Slovenskej socialistickej republiky Bratislava tvorí osobitnú územnú jednotku; nie je súčasťou žiadneho kraja.

§ 2

Orgánom socialistickej štátnej moci a správy v hlavnom meste Slovenskej socialistickej republiky Bratislave je Národný výbor hlavného mesta Slovenskej socialistickej republiky Bratislavy (ďalej len „národný výbor hlavného mesta“), ktorý je priamo riadený vládou Slovenskej socialistickej republiky.

§ 3

(1) Územie hlavného mesta Slovenskej socialistickej republiky Bratislavy sa člení na tieto mestské obvody:

Bratislava I - Staré Mesto
Bratislava II - Ružinov
Bratislava III - Vinohrady
Bratislava IV - Devín
Bratislava V - Petržalka.

(2) K územiu hlavného mesta Slovenskej socialistickej republiky Bratislavy sa z územia Okresu Bratislava - vidiek pripája a do príslušných mestských obvodov začleňuje územie obcí: Podunajské Biskupice, Vrakuňa, Záhorská Bystrica, Devínska Nová Ves, Jarovce, Rusovce a Čunovo.

(3) Územie mesta tvoria tieto mestské časti (katastrálne územia): Staré Mesto, Nivy, Vinohrady, Nové Mesto, Ružinov, Prievoz, Trnávka, Vajnory, Rača, Lamač, Dúbravka, Devín, Karlova Ves, Petržalka, Podunajské Biskupice, Vrakuňa, Záhorská Bystrica, Devínska Nová Ves, Jarovce, Rusovce a Čunovo.

(4) Podrobné vymedzenie územia mestských obvodov vyhlási Ministerstvo vnútra Slovenskej socialistickej republiky.

(5) Vytvorí alebo zruší mestský obvod možno zákonom Slovenskej národnej rady. Podstatne zmení územie mestského obvodu, pokiaľ sa tým súčasne podstatne nemení územie Západoslovenského kraja, patrí vláde Slovenskej socialistickej republiky; iné zmeny územia mestských obvodov vykonáva národný výbor hlavného mesta.

§ 4

(1) Orgánmi socialistickej štátnej moci a správy v mestských obvodoch hlavného mesta Slovenskej socialistickej republiky Bratislavy sú obvodné národné výbory.

(2) V častiach mestských obvodov vytvorených začlenením obcí uvedených v § 3 ods. 2 a v mestských častiach Vajnory a Rača sú miestne národné výbory riadené obvodnými národnými výbormi; majú pôsobnosť podľa zákona o národných výboroch.

§ 5

Národný výbor hlavného mesta s obvodnými národnými výbormi a miestnymi národnými výbormi plní na území mesta úlohy národných výborov všetkých stupňov.

§ 6

Národný výbor hlavného mesta, obvodné národné výbory a miestne národné výbory sa pri zabezpečovaní výstavby a rozvoja mesta spravujú zásadou, že rozvoj hospodárskej a kultúrnej výstavby Bratislavy ako hlavného mesta Slovenskej socialistickej republiky je dôležitým celospoločenským záujmom. Touto zásadou sa pri plnení svojich úloh, pokiaľ sa týkajú záujmov mesta, spravujú aj vláda Slovenskej socialistickej republiky a ústredné orgány štátnej správy Slovenskej socialistickej republiky.

Starostlivosť o rozvoj hlavného mesta Slovenskej socialistickej republiky Bratislavy

§ 7

Poprednou úlohou národného výboru hlavného mesta a obvodných národných výborov je starostlivosť o všestranný rozvoj Bratislavy ako hlavného mesta Slovenskej socialistickej republiky, najmä o jeho plánovitú výstavbu, o rozvíjanie služieb, o ochranu kultúrnych pamiatok, o vytváranie a ochranu zdravého životného prostredia a o zabezpečovanie verejného poriadku.

Medzi popredné úlohy národného výboru hlavného mesta patrí tiež starostlivosť o vytváranie priaznivých podmienok pre činnosť ústredných slovenských národných orgánov a celoslovenských, prípadne celoštátnych inštitúcií, ktoré majú v hlavnom meste Slovenskej socialistickej republiky Bratislave svoje sídlo.

§ 8

(1) Ústredné orgány štátnej správy Slovenskej socialistickej republiky riešia s národným výborom hlavného mesta všetky problémy náležiacie do ich pôsobnosti, ktoré sa dotýkajú hospodárskej, kultúrnej, zdravotníckej a sociálnej výstavby mesta, a pomáhajú národnému výboru hlavného mesta pri plnení jeho úloh. Prerokujú s národným výborom hlavného mesta tie časti návrhov plánu rozvoja svojho odboru, ktoré sa dotýkajú záujmov mesta. Ak dôjde medzi ústrednými orgánmi štátnej správy Slovenskej socialistickej republiky a národným výborom hlavného mesta k rozporom preto, že návrhy plánu rozvoja, ktoré ústredné orgány štátnej správy Slovenskej socialistickej republiky prerokujú s národným výborom hlavného mesta, nezabezpečujú potreby mesta vyjadrené v návrhu plánu rozvoja mesta, rozhoduje o nich vláda Slovenskej socialistickej republiky. Národný výbor hlavného mesta môže vláda Slovenskej socialistickej republiky navrhnúť, aby ústredným orgánom štátnej správy Slovenskej socialistickej republiky uložila úlohy pri zabezpečovaní potrieb hlavného mesta Slovenskej socialitickej republiky Bratislavy.

(2) Národný výbor hlavného mesta koordinuje postup organizácií a štátnych orgánov pri vykonávaní úloh týkajúcich sa rozvoja mesta.

§ 9

(1) Všetky hospodárske, družstevné a iné organizácie vrátane ústredne riadených organizácií, ktoré vykonávajú činnosť na území hlavného mesta Slovenskej socialistickej republiky Bratislavy, sú povinné

- a) spolupracovať s národným výborom hlavného mesta, prípadne s obvodnými národnými výbormi pri zabezpečovaní plánovitého rozvoja mesta, poskytovať informácie a vysvetlenia a predkladať zprávy a iné podklady, ktoré národné výbory potrebujú pri plnení svojich úloh,
- b) predkladať národnému výboru hlavného mesta na vyjadrenie svojej koncepcie rozvoja, štúdie, dlhodobé výhľady a hospodárske plány, a to tie ich časti, ktoré sa dotýkajú rozvoja mesta.

(2) V prípadoch ustanovených osobitnými predpismi je stanovisko národného výboru hlavného mesta pre organizácie uvedené v odseku 1 záväzná; v ostatných prípadoch, ak sa nebude dbať na stanovisko národného výboru hlavného mesta, môže rada tohto národného výboru navrhnúť vláde Slovenskej socialistickej republiky, aby vec prerokovala.

(3) Na umiestnenie organizácie alebo jej časti (závodu, prevádzkárne a pod.) na území hlavného mesta Slovenskej socialistickej republiky Bratislavy, na jej zrušenie a na zmeny jej činnosti, ak sa dotýkajú v podstatnej miere života mesta, je potrebný súhlas národného výboru hlavného mesta.

§ 10

(1) Ústredné orgány štátnej správy Slovenskej socialistickej republiky a ostatné orgány štátnej správy, národné výbory a organizácie spolupracujú s národným výborom hlavného mesta aj pri uspokojovaní dôležitých záujmov, ktoré má hlavné mesto Slovenskej socialistickej republiky Bratislava mimo svojho územia a pomáhajú mu svojimi opatreniami.

(2) Ak ide o územie okresov Bratislava-vidiek a Dunajská Streda, Západoslovenský krajský národný výbor, prípadne príslušný okresný národný výbor po dohode s národným výborom hlavného mesta

- schvaľuje výhľadové národohospodárske štúdie, plány súhrnného rozvoja oblastí a územné plány,
- prerokúva a zaujíma spoločné stanovisko k investičným zámerom a projektovým úlohám na výstavbu a prestavbu priemyselných objektov a zariadení, zariadení dopravného, vodohospodárskeho, energetického a rekreačného charakteru a na to nadväzujúcich zariadení obchodu, zásobovania a ďalších služieb.

(3) Národný výbor hlavného mesta postupuje obdobne v dohode so Západoslovenským krajským národným výborom pri riešení otázok uvedených v odseku 2, pokiaľ sa dotýkajú záujmov okresov Bratislava - vidiek a Dunajská Streda.

Pôsobnosť národného výboru hlavného mesta a obvodných národných výborov

§ 11

(1) Národný výbor hlavného mesta v úzkej súčinnosti s obvodnými národnými výbormi plánuje, riadi a zabezpečuje výstavbu a prestavbu mesta a organizuje plánovitý rozvoj hospodárskej, kultúrnej, zdravotníckej a sociálnej výstavby na jeho území. Zúčastňuje sa na príprave štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva, spolupracuje s ústrednými orgánmi štátnej správy Slovenskej socialistickej republiky a predkladá im návrhy na riešenie otázok dotýkajúcich sa rozvoja

mesta. Schvaľuje plán rozvoja hlavného mesta a v jeho rámci usmerňuje správne proporcie v rozvoji mesta.

(2) Národný výbor hlavného mesta riadi a usmerňuje činnosť obvodných národných výborov, kontroluje ich, najmä dozerá na plnenie zákonov a zachovávanie štátnej disciplíny a vykonáva revízie ich hospodárenia. Poskytuje obvodným národným výborom všestrannú pomoc pri ich práci a pri riešení celomestských problémov, radí sa s nimi o plnení svojich úloh, opiera sa o ich poznatky a prerokúva ich iniciatívne návrhy a pripomienky. Návrhy závažných opatrení pripravuje a prerokúva s obvodnými národnými výbormi.

(3) Národný výbor hlavného mesta zriaďuje a riadi, prípadne spravuje organizácie a zariadenia, ktoré slúžia na uspokojovanie potrieb presahujúcich rámec obvodu a ktorých riadenie (správu) je účelnejšie a hospodárnejšie organizovať pre celé mesto.

(4) Národný výbor hlavného mesta ďalej vykonáva pôsobnosť patriacu podľa iných zákonov a ostatných predpisov národným výborom, pokiaľ ju tento zákon nezveruje obvodným národným výborom (§ 12 až 14). Na úsekoch verejného poriadku, školstva, zdravotníctva, kultúry a informácií a vodného hospodárstva vykonáva štátnu správu, ktorá by inak patrila obvodným národným výborom, ak ide o veci, ktoré majú celomestský význam; podrobnejšiu úpravu ustanoví Štatút národného výboru hlavného mesta. Národný výbor hlavného mesta môže na svojom plenárnom zasadnutí po dohode s obvodnými národnými výbormi určiť, že bude plniť aj ďalšie úlohy, ktoré by inak patrili obvodným národným výborom, ak sa tým dosiahne účelnejší výkon štátnej správy alebo lepšie uspokojovanie potrieb občanov a organizácií.

§ 12

Obvodné národné výbory v súlade s plánovitým rozvojom mesta zabezpečujú za najširšej účasti občanov rozvoj svojich obvodov. Starajú sa o zveľaďovanie a vzhľad obvodov. Úzko spolupracujú s národným výborom hlavného mesta pri riešení celomestských otázok a predkladajú mu v tom smere iniciatívne návrhy. Zúčastňujú sa na zostavovaní dlhodobých koncepcií a plánov rozvoja hlavného mesta Slovenskej socialistickej republiky Bratislavy a zostavujú a schvaľujú plány rozvoja vlastného hospodárstva a svoje rozpočty.

§ 13

(1) Obvodné národné výbory vykonávajú štátnu správu vo veciach, ktoré podľa osobitných predpisov patria okresným národným výborom, a v tých častiach mestských obvodov, v ktorých nepôsobia miestne národné výbory, aj štátnu správu vo veciach, ktoré podľa osobitných predpisov patria miestnym národným výborom.

(2) Národný výbor hlavného mesta môže po dohode s príslušnými obvodnými národnými výbormi určiť na svojom plenárnom zasadnutí, že niektoré úlohy patriace do pôsobnosti obvodných národných výborov bude z dôvodov účelnosti alebo z iných vážnych dôvodov plniť niektorý obvodný národný výbor aj na území iných obvodných národných výborov. Rovnakým spôsobom môže niektoré úlohy zo svojej pôsobnosti zveriť obvodným národným výborom.

§ 14

(1) Obvodné národné výbory zriaďujú a spravujú detské jasle, materské školy, základné deväťročné školy, mimoškolské výchovné zariadenia obvodného významu, kultúrne a osvetové zariadenia a zariadenia sociálneho zabezpečenia obvodného významu.

(2) Na plnenie svojich úloh obvodné národné výbory zriaďujú a riadia obvodné organizácie bytového hospodárstva; môžu zriaďovať a riadiť aj ďalšie organizácie a zariadenia, ktoré uspokojujú prevažne miestne potreby alebo ktoré je účelnejšie organizovať podľa obvodov.

(3) Národný výbor hlavného mesta určí po dohode s obvodnými národnými výbormi rozsah a formy ich účasti na vytýčení úloh a na kontrole činnosti organizácií, ktoré priamo riadi.

§ 15

(1) Národný výbor hlavného mesta a obvodné národné výbory, ich orgány a poslanci rozvíjajú širokú organizátorskú a kultúrno-výchovnú činnosť a vytvárajú tak predpoklady pre aktívnu účasť občanov na správe mesta.

(2) Obvodné národné výbory zriaďujú občianske výbory, domové komisie a iné svoje aktívy, oboznamujú ich s prácou národných výborov, využívajú ich podnety pri plnení svojich úloh a zameriavajú ich činnosť na aktívnu spoluprácu občanov s národnými výbormi.

Organizačná výstavba národného výboru hlavného mesta a obvodných národných výborov a vzťahy k miestnym národným výborom

§ 16

(1) Do národného výboru hlavného mesta sa volí najmenej 90 poslancov.

(2) Obvodné národné výbory určujú počty svojich poslancov so zreteľom na veľkosť svojho obvodu, na rozsah svojej pôsobnosti a so zreteľom na to, aby vytvorili pracovne schopný sbor. Pritom počet poslancov určia tak, aby obvodný národný výbor mal najmenej 60 poslancov.

§ 17

(1) Národný výbor hlavného mesta a obvodné národné výbory zriaďujú si výkonné orgány (radu, komisie, komisiu ľudovej kontroly, správne komisie, odbory alebo iné útvary). Vláda Slovenskej socialistickej republiky nariadením ustanoví, ktoré odbory alebo iné útvary zriaďujú národný výbor hlavného mesta a obvodné národné výbory.

(2) Radu Národného výboru hlavného mesta tvoria primátor hlavného mesta Slovenskej socialistickej republiky Bratislavy, jeho námestníci, tajomník národného výboru hlavného mesta a ďalší členovia volení národným výborom hlavného mesta z poslancov. Rada národného výboru hlavného mesta má 12 až 20 členov.

(3) Primátor vykonáva funkcie, ktoré podľa zákona o národných výboroch patria predsedovi národného výboru. Ako predstaviteľ hlavného mesta Slovenskej socialistickej republiky Bratislavy má právo používať historické primátorské insígnie.

(4) Radu obvodného národného výboru tvoria predseda, podpredseda (podpredsedovia), tajomník a ďalší členovia volení obvodným národným výborom z poslancov. Rada obvodného národného výboru má 8 až 15 členov.

§ 17a

(1) Miestne národné výbory sa zúčastňujú na plnení úloh obvodných národných výborov a národného výboru hlavného mesta a svojou činnosťou napomáhajú rozvoj mesta.

(2) Národný výbor hlavného mesta alebo obvodný národný výbor môže po dohode s miestnym národným výborom prevziať niektoré úlohy patriace do pôsobnosti tohto miestneho národného výboru.

§ 17b

Národný výbor hlavného mesta môže na návrh miestneho národného výboru po prerokovaní s občanmi a s príslušným obvodným národným výborom rozhodnúť o zrušení miestneho národného výboru a o prechode jeho pôsobnosti na príslušný obvodný národný výbor.

Znak a farby hlavného mesta Slovenskej socialistickej republiky Bratislavy, čestné občianstvo a iné pocty

§ 18

(1) Pokiaľ nie je predpísané používanie štátneho znaku, môžu národné výbory pôsobiace v hlavnom meste Slovenskej socialistickej republiky Bratislave, ako aj nimi riadené a spravované organizácie používať znak hlavného mesta Slovenskej socialistickej republiky Bratislavy.

(2) Iné organizácie môžu používať znak mesta len s povolením národného výboru hlavného mesta.

(3) Znak a farby hlavného mesta Slovenskej socialistickej republiky Bratislavy a spôsob ich používania upraví Štatút národného výboru hlavného mesta.

§ 19

(1) Osobám, ktoré sa obzvlášť významným spôsobom zaslúžili o hlavné mesto Slovenskej socialistickej republiky Bratislavu a jej obyvateľstvo alebo o mier a priateľstvo medzi národmi, môže národný výbor hlavného mesta udeliť čestné občianstvo hlavného mesta Slovenskej socialistickej republiky Bratislavy.

(2) Národný výbor hlavného mesta môže významnú činnosť osôb, ktoré sa zaslúžili o výstavbu hlavného mesta Slovenskej socialistickej republiky Bratislavu, oceniť udelením verejného uznania za zásluhy.

(3) Vynikajúce tvorivé výkony, ktoré obohacujú ľudské poznanie alebo prispeli významným spôsobom k vyriešeniu úloh socialistickej výstavby alebo k ďalšiemu rozvoju kultúry mesta, môže národný výbor hlavného mesta odmeniť udelením Ceny hlavného mesta Slovenskej socialistickej republiky Bratislavy.

(4) Podrobnosti o podmienkach a spôsobe udeľovania čestného občianstva, verejného uznania za zásluhy a Ceny hlavného mesta Slovenskej socialistickej republiky Bratislavy upraví Štatút národného výboru hlavného mesta.

Záverečné ustanovenia

§ 20

(1) Štatút národného výboru hlavného mesta schvaľuje národný výbor hlavného mesta na svojom plenárnom zasadnutí.

(2) V Štatúte národného výboru hlavného mesta sa podrobnejšie upraví rokovací a pracovný poriadok národného výboru hlavného mesta, usporiadanie jeho orgánov, ich pôsobnosť a vzájomná delba práce medzi nimi, ďalej sa uvedú organizácie a zariadenia, ktoré národný výbor hlavného mesta riadi alebo spravuje, i aktívy, ktoré mu pri plnení úloh pomáhajú. V rozsahu vymedzenom týmto zákonom upraví Štatút národného výboru hlavného mesta aj rozdelenie úloh medzi národným výborom hlavného mesta a obvodnými národnými výbormi.

§ 21

Pokiaľ tento zákon neustanovuje inak, platia o národných výboroch pôsobiacich v hlavnom meste Slovenskej socialistickej republiky Bratislave ustanovenia zákona o národných výboroch.

§ 22

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

Čl. II

Počet poslancov, ktorý má byť zvolený do obvodných národných výborov v hlavnom meste Slovenskej socialistickej republiky Bratislave v najbližších všeobecných voľbách do národných výborov, ako aj volebné obvody pre voľby do týchto národných výborov určí v súlade s ustanoveniami zákona Slovenskej národnej rady o voľbách do národných výborov v Slovenskej socialistickej republike Národný výbor hlavného mesta Slovenskej socialistickej republiky Bratislavy. Ak si to príprava volieb vyžiada, môže Národný výbor hlavného mesta Slovenskej socialistickej republiky Bratislavy urobiť aj ďalšie opatrenia, ktoré by inak patrili obvodným národným výborom.

Územné zmeny a zmeny v organizácii a pôsobnosti národných výborov ustanovené zákonom č. 63/1971 Zb. vstúpia v platnosť dňom vykonania najbližších všeobecných volieb do národných výborov.

Podpredseda Slovenskej národnej rady:

Ing. Barbírek v. r.

